

ÉLETÜNK

A PÉCH ANTAL BÁNYAIPARI AKNÁSZKÉPZŐ TECHNIKUM, A SZABÓ JÓZSEF GEOLÓGIAI SZAKKÖZÉPISKOLA, A BÁNYAGÉPÉSZETI ÉS BÁNYAVILLAMOSSÁGI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS A VÁJÁR SZAKMUNKÁS-KÉPZŐ INTÉZET IDŐSZAKOS KIADVÁNYA.

VIII. évfolyam 1. szám

„Non scoale sed vitae discimus — Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk.”

Bányászdal és Bányászhimnusz

Nehéz a bányász élete. Különösen napjainkban, amikor a szakma soha nem tapasztalt mélységbe zuhant, s talán ötödik óta legsúlyosabb válságát éli hazánkban.

Ha a magyar ember elkeseredett, akkor vagy káromkodik, vagy füttyörészik. Én ritkán robbanok. Szívesebben eresztém ki a „dér-durrt”, lelkem gözét apró, kis füttyöcskék formájában. Pedig néha inkább sikoltanék, mint a lokomotív.

Füttyörészem hát a slágert, a *Bányászdalt*, amellyel úgy vagyok mint a bennszülött a bumerángjával. Szeretne helyette egy újat, de nem tudja eldobni a régit, mert az mindig visszajön.

„Egy spanyol gitár, csillár, csille és még egyéb moka és kacagás.” Ha arra gondolunk, hogy ez a dal majdnem lemaradt az Exotic-lemezeiről, bizony szomorúak lettünk volna. Hallom a „diszkókirály”, *B. Tóth László* sódró, hőmpölygő szavait, s ezt követően a dalt:

„Egy spanyol gitár és egy csákány

Nehéz a bányász élete

Ehhez a könnyű kis dalhoz.

Egy spanyol gitár és egy szemüveg

Megvakarom a vállamat,

Mert kiültetett a vállalat.

Amikor füttyörészem a slágeromat,

Táncra kelnek a bányalovak...

Szén nélkül az életem

Csak kidobott pénz az ablakon.

Amikor füttyörészem a slágeromat,

Táncra kelnek a bányalovak...”

„Na, most akkor ugorjunk neki a szén arcának egy kézfurdanccsal...” – hadarja az Exotic egyik tagja, aki bányát feltehetően még moziban sem látott.

„Megláthatjuk, hogy vörösen izzik a bányaló a sötétben, mert világít. És akkor gyertünk utánam fiatalok, tapsoljunk, táncoljunk, örüljünk együtt. Hahó, hahó. Amikor füttyörészem a slágeromat, táncra kelnek a bányalovak...”

A szöveg ostoba, idegesítő, de a dallam fülbemászó. Nem lehet szabadulni tőle.

Tavaly osztályfőnöki órán többször is meghalgtuk a Bányászhimnusz. Felállva, meghatottan, őszintén, minden hamis pátosz nélkül. Osztálykiránduláson Szatmár megyében voltunk. A milotai sóderbánya, a tarpai kőfejtő mellett, Tiszacsécsén megnéztük a legnagyobb magyar író *Móricz Zsigmond* szülőházát. A szatmárcekei temetőben pedig a Himnusz költőjének kopjafa-fejfákkal körülvevett síremlékét.

Aknászképzőseink jó diplomátái voltak ott is a magyar bányászatnak. Sok barátot szereztek azon a vidéken. Egy zenész azt kérte, küldjük el neki a Bányászhimnusz kottáját és szövegét. Büszkén újságolta leveleiben, hogy azóta sok embernek szerzett örömet vele, mert nem

csak a Székely himnusz, hanem a Bányászhimnusz is sok, főleg az idősebb generációhoz tartozó emberben ébreszt édesbűs nosztalgiát.

Szomorúan tapasztaltuk, hogy iskolánk tanulóinak egy része nem ismeri a Bányászhimnusz. Pedig ha valamikor, akkor most különösen szükség van rá, hogy magasra emeljük a kétalapácsos zászlót, hiszen az ősi alma máter, az aknászképző jövője is kockán forog. A Bányászhimnusz hangjait félrevert vészharangok zúgása nyomja el...

Ezért is tartjuk fontosnak, hogy az Életünk idei első számát a Bányászhimnusszal indítsuk. Hittel higgyük, hogy még hosszú éveken keresztül énekelhetjük iskolánk „amfiteátrumában”, a díszudvaron. S éneklük, vagy hallgatják honfitársaink szerte az országban, Fehérgyarmattól Felsőcsatárig. „Isten kezében éleltünk. Ő megsegít, reméljük!”

A Bányászhimnusz dallamának első részét *Szerdahelyi József* és *Vahot Imre* „A Bányarém” című regényes daltjátékából (1855) vették, a második része pedig Felsősziléziában, a 19. század eleje óta ismert „*Schon wieder tönt vom Thurme Schachte her*” tamo-witzi bányászdal dallama. Mai magyar szövegét *Tassonyi Ernő* írta 1904-ben. A 20-as évek eleje óta nevezik Bányászhimnusznak.

Bányász himnusz

Ünnepélyesen

Sze-ren-cse fel! Sze-rencse le! Ilyen a bá-nyász é-le-te. Vá-

ratlan vész rohanja meg, mint bérctelőt a fer-ge-leg! Nem kincs után só-

várgok én, bányász kislányt ő-hajtok én. Bányász kislányt ő-hajt szívem, ki

szívemben bányász legyen. És Hoga-majda föld-ö-lé-ben vég-ő-rán-kat

él-jük, Is-ten ke-zé-ben é-le-tünk, Ő megsegít remél-jük! Ste

kislány ne bánkódjál, bá-nyásznak halni szép-hal! E-gek-be szállani

fel fel• Sze-ren-cse fel! Szerencse fel! Szeren-cse fel!

„Az Alpok ördöge”

Augusztus 12-e, szerda. Hatalmas hátizsákkal várakozok a kelenföldi pályaudvaron. Nem mintha vonattal akarék „oda” menni, hiszen a bicsei személyt már lekéstem, csak Zolit várom. Nem kell sokáig. Amint feltűnik, a reggeli gyér tömegben, rögtön kiszürom két hatalmas csomagjáról. Gyorsan átbeszéljük a helyzetet, majd dűlőre jutunk: irány az Oszta-penko. Át az aluljárón, majd a felüljárón, már csorog is rólunk a víz a reggeli hőségben.

A buszmegállót keresztezve, látván az emberek meghökkenést arcát, tudjuk, tudják hova megyünk. Sokszor jöttünk már ide, de ez most valamivel „másabb”. Tudjuk életünk talán legkalandosabb és legviszontagságosabb útjára indulunk, és már most semmi sem biztos. Lehet, hogy este fáradtan ballaghatunk hazá...

De most még elszántan, magabiztosan elhelyezkedünk az autópálya leállósávján. A három hátizsákot is elhelyezzük egy tetszetős kupacra. Rosszallóan csóválom a fejem, - reménytelen - jegyzem meg. - Még meggondolhatjuk - tesztem hozzá, aztán mégis elhessegetem a gondolatot.

Akad egy kis konkurencia, de ez minket abszolút nem zavar. Nyugodtan előszedjük „Schweiz” feliratú táblánkat. Az autósok vigyorognak, s a fejükhez kapnak.

Eltelik fél óra. Előttünk, messzebb egy kisbusz leáll. - Biztosan viszik a macacát - jegyezzük meg savanyúan, de a sofőr kiszáll, s felénk intget. Boldogan kapjuk fel a csomagjainkat, s már futunk is.

Bécsig már majdnem biztos az út. Az autó száguld, én közben a gondolataimba merülök... Hova is indulunk mi tulajdonképpen? Mi, akik eddigi barlangász teljesítményeinket gondosan átgondoltuk, előre kidolgozott terveknek közbönhetjük, most olyan útra indulunk, ahol semmi sem biztos, minden ember idegen. Micsoda felelőtlenség, micsoda örütlenség - mondják, gondolják sokan. Igen az, mi ezt tudjuk is. De ha az emberben nincs egy kis elszántság, vakmerőség, egy kis hüllyeséggel, örütlenséggel ötvözve, akkor legvadabb álmiai csak a tévében válhatnak valóra. Ki az a vérbéli turista, barlangász, vagy hegy-mászó, akit nem babonázna meg Európa legfényesebb és legkihívóbb hegye, az „Alpok ördöge”, a Matterhorn?! A világ minden országából látogatnak oda turisták. Persze sokan csak messziről nézik, s fényképezőgépeiket kattogtatják. Az elszántabbak azonban a csúcsnak is nekivágnak. Ami viszont nem olcsó mulatság. (Sajnos ez számunkra is csak utólag derült ki. Addig pedig teljesen jól éreztük magunkat, a zsebpénzünkben lapulól százfrankosokkal.)

De te jó ég, ennyi pénzzel elindulni Schweiz-ba, Európa legrágább országába, két hétre, 2000 kilométerre a magyar hon-tól, rádásul sátor nélkül!!!

No de mindegy, már Ausztriában vagyunk. Az autópályán meggyűlik a bajunk az osztrák rendőrséggel. Az „ördög”, egy motoros rendőr elkerget bennünket. Majd egy arabbal téve-

désből csinálunk egy 3 km-es kört.

Végre! Egy kiskocsi víz be minket Bécs szívébe, ahonnan metróról jutunk ki a város szélére. Hosszabb várakozás után lappföldi zene mellett utazunk St. Pöltenig. Kellemes, ismerős helyre érkezünk. Már jártunk itt a télen, mikor a Hohswab-ba tartottunk. Csak akkor egy török kamionból szálltunk ki. Még egy meglepetés ér bennünket: találkoznak két cseh stopposal. Veltünk egyidősek, szintén diákok, s sajnos ők is Schweiz-ba igyekeznek.

Már késő este van, de ők még mindig próbálkoznak. Mi elme-gyünk, lefekszünk a bozótosba. Később jönnek ők is. Hosszasan beszélgetünk, majd elalszunk. Éjszaka elered az eső. Reggel, amikor felkelünk, stoppos barátainknak már csak hűt helyét találjuk.

Kissé nehezen indulunk, ám szerencsésen. Sofőrünk 100 shillinggel ajándékoz meg minket és megkér, írjunk neki képeslapot.

Épp azt beszéljük Zolival, hogy hályg sofőrünk még nem is volt. Erre még csak nem is stopoltunk, mikor megáll egy kocsin, s kivágódik belőle két alternatív fiatal lány. Alig félünk be, de már megyünk is. Üvölt a zene, süvít a szél, a vezetési technikájuk nem rossz.

Végre feltűnnek az ismerős salzburgi hegyek. A végállomás a német határ. Németország ezt a kis beftözödést átszelni utunk egyik kritikus pontjának gondoljuk. Ám egy pincémó átségt minket. Ezután viszonylag könnyen jutunk el Innsbruck-ba. Itt levaccoljuk magunkat egy kukoricásba és alszunk. A következő nap célunk egyik nagy csorbája. Délelőtt még bírjuk, feltűrt a sok schweiz-i rendszám, azonban délutánra teljes letargiába estünk... Több mint hat óra várakozás után végre elindulunk. Később megint várakozni kényszerítünk az időjárás miatt. Ahogy „meteorológus” barátunk megmondta: tíz perc múlva esni fog, majd fél órát esik, aztán kistű a nap. Így is lett. Elérünk Ausztria hátsó csücskébe, Landeckba. Ez a legmúrabb álláspontunk, ugyanis itt a Matterhorn táblára reagáló arccal egész közelről láthatjuk. Végre elértünk a határt. Félve gondolok bátyám gúnyos szavaira, hogy majd jól röhög rajtunk, ha százfrankostól egytől visszazavarnak minket. Tétlenül állunk a határőr előtt, aki flegmán bámul ránk. - Hova mennek? - kérdezi. - Hát... befelé az országba - mondjuk bambán. - Akkor menjenek! - ezzel el is vagyunk intézve. A csodálkozástól majd leesik az állunk, de a hírnév kötelez jelszó alatt folytatjuk utunkat. Utolsó kocsinkkal meg is fogjuk az isten lábát. Két német „aggódó atyafipus” vesz fel minket, akik tényleg nagyon rendesek, ezért sehogy sem tudjuk visszautasítani a száz márkát, nehogy később még felélnének érezzék magukat miat-tunk. Az éjszakát egy szerelő-garázs előterében töltöttük, miután egy templomból kiutasítanak bennünket. Másnap reggel elkezdjük a hágókon való átkelést. Útközben van megint egy 4

órás letargikus helytünk, de túljutunk rajta két ajándék sárgadinnyével. Estére két hágó köze, egy Andermatt nevű városkába értünk, ahol aprópénztünk kvarckristályokra költjük. Másnap reggel a legmagasabb Furkaposs nevű hágó vár ránk. Még ez esti órákban is próbálkozunk. Teljesen kivagyunk, leguggolunk az út szélére, s bóbiskolunk Zoli kiáltására ébrednek. - Héé, magyarok!!! - ordítja egy távolodó kocsi fele, s futni kezd utána. Messziről látom, hogy az autó megáll, s társam hosszasan tárgyal a bentlevőkkel. Visszajönnek, betűlünk. Végre magyarul beszélgethetünk. Most nincs „We're from Hungary”. Hát így jutunk el éjnek évadján Visp-be, a Matterhorn lábához. Egy kislejtezett, tites vagomban töltjük az éjszakát. Vispből az utat hegyi vasúttal kell folytatnunk. Az állomás hatalmas ünnepségbe keveredünk. Mind-egyik kantonból képviseliet magát egy-egy csoport népi viseletbe öltöztet. Vonatunk egyre mélyebbre hatol a völgybe; jobbra, balra feltűnnek a négyezresek. Mondanunk sem kell ez életünk leggyönyörűbb, ámde egyben legdrágább utazása. A vonatdíj 54 fr. (30 km, retur), felvonó 20 fr. De se baj, hisz ezért hoztuk a pénzt. Igaz ugyan, hogy amit hoztunk, az ezen a napon el is ment.

Zermatt turistákkal tömött utcáit hamar elhagyjuk és már fent is vagyunk 2500-on. Innen már csak gyalog lehet menni. A három hátizsákból kettőt csinálunk, aztán „GO!” Estére szeretnénk felérni a Hörli hűtőhöz (3200 m). Az első magaslatra felhagyva teljes egészében előtűnik magasodik a hegy. Mertonparunk, kissé kételkedve nézünk a két eget felhasított kőszarvra, s nyakunk majd bele-sajdul mire végpápszázzuk tekintetünkkel a gerincet elindulunk. Később megint várakozni kényszerítünk az időjárás miatt. Ahogy „meteorológus” barátunk megmondta: tíz perc múlva esni fog, majd fél órát esik, aztán kistű a nap. Így is lett. Elérünk Ausztria hátsó csücskébe, Landeckba. Ez a legmúrabb álláspontunk, ugyanis itt a Matterhorn táblára reagáló arccal egész közelről láthatjuk. Végre elértünk a határt. Félve gondolok bátyám gúnyos szavaira, hogy majd jól röhög rajtunk, ha százfrankostól egytől visszazavarnak minket. Tétlenül állunk a határőr előtt, aki flegmán bámul ránk. - Hova mennek? - kérdezi. - Hát... befelé az országba - mondjuk bambán. - Akkor menjenek! - ezzel el is vagyunk intézve. A csodálkozástól majd leesik az állunk, de a hírnév kötelez jelszó alatt folytatjuk utunkat. Utolsó kocsinkkal meg is fogjuk az isten lábát. Két német „aggódó atyafipus” vesz fel minket, akik tényleg nagyon rendesek, ezért sehogy sem tudjuk visszautasítani a száz márkát, nehogy később még felélnének érezzék magukat miat-tunk. Az éjszakát egy szerelő-garázs előterében töltöttük, miután egy templomból kiutasítanak bennünket. Másnap reggel elkezdjük a hágókon való átkelést. Útközben van megint egy 4

30 m-es függőleges fal 2 párkánnyal és fix kötéllel. Azonnal kétélyeket kelt bennünk, de már fent is vagyunk. Egy hatalmas omladékletűn két francia nyomába szegődtünk, azt mondják tudják az utat. Márpedig itt, ha valaki nem ismeri az utat, egy lépést is felesleges tennie. Pechtkünkre a két srác rögtön beleszáll egy toronyba, ahonnan érezkedhetünk vissza. Mérgesen rohanunk tovább, amikor egy német mellől kell ismét visszafordulnunk egy omladékos kéményből. Na többet nem kérdezzük senkitől, hogy tudja-e az utat, vagy sem, egyszerűen megyünk am-re jónak látjuk. Rengeteg időt veszünk, kivilágosodunk. Egymás után váltjuk a kéményeket, amikor megint rámaszunk egy toronyra. Nincs mese, oldaltraverzet kell végrehajtani. Kieptűnk a standot, majd indulok. Zoli biztosít. Fogás, lépes nincs csak ebbe lehet kaszpakodni. Csak kötélleket használunk, nincs idő szegelésre. Átértek, majd könnyedén Zoli is mellettem terem. Haladunk tovább. Szinte mindenütt standéptés, ékeles, szegelés és emberek sehol. Gyantús ez nekünk, de másznak tovább rendületlenül. „Nagyon leszakadhatunk” - gondolom magamban, amikor óriási dübtörgés rázza fel a csendet. Hatalmas kőtömbök zúdulnak le nem messze tőlünk, porfelhőt kavarva. A dübtörgés még el sem hal, amikor Achtung Steinslag!!! kiáltás verődik hozzánk, és egy még nagyobb lavina dübtörög le mellettünk, már jóval közelebb.

Ekkor már sejtiük, hogy nem a jó úton haladunk. Több száz méterrel feljebb végre egy túlmulshoz értünk. Egy szűk kő-tűn 3-4 kötélpáros verseng az elsőbbségért. Néhányan úgy gondolják, hogy nekik idáig elég volt, s szépen szállingóznak lefele.

Micsoda? Feladni? Ez eddig meg sem fordult a fejünkben. Lassan a fél napi kritikus pont-hoz értünk. A csúcs még messze, de mi már kimerültünk. A fáradtság ellenére nem adjuk fel, nekivágunk. Minden tudásunkat és erőnket bele kell adnunk, hogy megbirkózzunk a sziklákkal. Alattam, messze lent a gleccser jege csillog. Ha kiesem, nincs az a kötélgyűrű ami megfog. De felérünk, s már Salvajz hűtőben majszoljuk energiadús táplálékunkat. Innen az út még nehezebb, kiitt sziklagerincek és tükörsima falak váltják egymást. Az idő múlása végül döntésre készítet. Nem, nem érhetjük el a csúcsot, hiszen még azt sem tudjuk, hogy hogy jutunk le egyáltalán innen. Mert amerre jöttünk, arra biztos, hogy nem. Hát igen, valahol itt kezdődik a hüllyeség és a felelőtlenség határa. Már csak az Oroszlánfej magasodik előttünk, kb. 4200-on vagyunk. Tudjuk, hogy nagyon fontos döntést kell most hoznunk. A hegy-mászótörténelemből sok hasonló esetet ismerünk, amikor felnőt emberek sem tudtak kellőképpen mérlegelni. A tragédia csak ritkán marad el. Végül is megmászuk az „Alpok ördögének” keleti falait.

Döntöttünk. AZ ÚT A CÉL, NEM A CSÚCS. Jut eszünkbe a világhírű hegy-mászó mondás.

Nekifogunk az élvezetesebb érezkedésnek. Természetesen lefele is eltévedtünk, de szerencsére találkoztunk két csing-csung-al. Az út legelső szakasza maga volt a lidércnyomás. Végül is csak a lélekjele-niét és az élni akarás hozott le bennünket a házig, ahol is a két havertől egy Kovácsiva-val elköszöntünk. Így hát még sötétedés előtt leértünk. Csak később tudtuk meg, hogy úgy két héttel ezelőtt három hegymászó lette halálát okozta eltévedve a szik-lák között.

Másnap reggel csak arra tudunk gondolni, hogy minél előbb hazaérjünk. A bakancs feltörte a lábamat, így hát meztelb topogtam lefele. Szakadtan, izzadtan, toprongyosan siet-tünk le. - A csúcsról? - kérdez-mese, oldaltraverzet kell végrehajtani. Kieptűnk a standot, majd indulok. Zoli biztosít. Fogás, lépes nincs csak ebbe lehet kaszpakodni. Csak kötélleket használunk, nincs idő szegelésre. Átértek, majd könnyedén Zoli is mellettem terem. Haladunk tovább. Szinte mindenütt standéptés, ékeles, szegelés és emberek sehol. Gyantús ez nekünk, de másznak tovább rendületlenül. „Nagyon leszakadhatunk” - gondolom magamban, amikor óriási dübtörgés rázza fel a csendet. Hatalmas kőtömbök zúdulnak le nem messze tőlünk, porfelhőt kavarva. A dübtörgés még el sem hal, amikor Achtung Steinslag!!! kiáltás verődik hozzánk, és egy még nagyobb lavina dübtörög le mellettünk, már jóval közelebb.

Ekkor már sejtiük, hogy nem a jó úton haladunk. Több száz méterrel feljebb végre egy túlmulshoz értünk. Egy szűk kő-tűn 3-4 kötélpáros verseng az elsőbbségért. Néhányan úgy gondolják, hogy nekik idáig elég volt, s szépen szállingóznak lefele.

Micsoda? Feladni? Ez eddig meg sem fordult a fejünkben. Lassan a fél napi kritikus pont-hoz értünk. A csúcs még messze, de mi már kimerültünk. A fáradtság ellenére nem adjuk fel, nekivágunk. Minden tudásunkat és erőnket bele kell adnunk, hogy megbirkózzunk a sziklákkal. Alattam, messze lent a gleccser jege csillog. Ha kiesem, nincs az a kötélgyűrű ami megfog. De felérünk, s már Salvajz hűtőben majszoljuk energiadús táplálékunkat. Innen az út még nehezebb, kiitt sziklagerincek és tükörsima falak váltják egymást. Az idő múlása végül döntésre készítet. Nem, nem érhetjük el a csúcsot, hiszen még azt sem tudjuk, hogy hogy jutunk le egyáltalán innen. Mert amerre jöttünk, arra biztos, hogy nem. Hát igen, valahol itt kezdődik a hüllyeség és a felelőtlenség határa. Már csak az Oroszlánfej magasodik előttünk, kb. 4200-on vagyunk. Tudjuk, hogy nagyon fontos döntést kell most hoznunk. A hegy-mászótörténelemből sok hasonló esetet ismerünk, amikor felnőt emberek sem tudtak kellőképpen mérlegelni. A tragédia csak ritkán marad el. Végül is megmászuk az „Alpok ördögének” keleti falait.

Döntöttünk. AZ ÚT A CÉL, NEM A CSÚCS. Jut eszünkbe a világhírű hegy-mászó mondás.

Nem sokkal később megjött a mi vonatunk is. Boldogan rohamoztuk meg a fülkét, s rögtön elaludtunk. Hegyeshalomnál ébredtünk. De az ellenérzés után ismét elaludtunk. Csak Győr után keltem fel. - A fene egye meg, itt kellett volna le-szállnom - mondtam ki indulato-san. A következő megálló Pest. Tehát kivetik, hogy Győr-től Pestig megint potyáztunk.

A kalauz jegyvizsgálat köz-ben mosolyogva közölte, hogy: „Na fiúk, ti is jókor jöttetek haza. Mára a rádió 39 fokot mondott...”

Végül is boldogan döcögöttünk be Budapest reggeli tikkadt le-vegőjébe.

Szentpéteri Krisztián

BÜSZKÉK VAGYUNK RÁJUK

Ausztriában jártak

Mindannyian élénken emlékszünk még a népszerű ifjúsági műsor, az ÁSZ tavaly októberi tatabányai adására. Ez talán annak köszönhető, hogy iskolánkat sokan képviselték a Dózsa György Általános Iskolában. Itt nem csak a szép számmal megjelent közönségre gondolok, hanem Pongrácz Lászlóra az őslénykutatóra, aki végül is ÁSZ lett, s a sulink barlangász-csoportjára. Ők hatan akkor, csak „jelöltek” maradtak.

Azóta eltelt pár hónap. A csoport azonban idén nyári tétével bebizonyította, hogy mégis csak ÁSZ, ha nem Geszti Péter műsorában.

S, hogy mi is ez a híres tett?

Borsody János, Horváth Zoltán, Matern Imre, Rózsa Sándor, Szentpéteri Krisztián

és Zajzon Norbert két másik barlangással, akik nem a „geó” tanulói június 28-án indultak el arra a 18 napos expedícióra, melynek során megpróbálták leereszkedni egy 1173 méter mély zombolyba, amely *Jubileumschat* névre hallgat. Ez a barlang egyébként Salzburgtól 38 km-re található. A Salzach folyó mentén fekvő ötezres faluban Gallingban. Itt kell megmászni majdnem teljesen a 2554 m magas hegyet. A barlang bejárata egyébként 2009 m-en nylik.

Technikai okok miatt azonban „csak” 900 méterig sikerült lejutniuk. De ez is nagy teljesítmény. A csoport ebben a mélységben elhelyezett emléktáblát, a leereszkedés emlékére.

Az expedíció, amely a maga nemében egyedülálló azonban nem jöhetett létre anyagi támogatás nélkül. Iskolánk vezetősége, s a városi önkormányzat is felismerte az akció jelentőségét és 30, illetve 50 ezer forinttal támogatták a „föld mélyének szerelmeit”. Akiknek ezért a pénzért mindössze egy, az útról készült tíz perces videófilmet kell bemutatniuk a Tatabányai Közösségi Televízióban.

A „hatok” szerint az expedíció végig jó hangulatban zajlott le, de csak teljesítménynek szép, hiszen a céljuk a barlang bejárása. Ehhez újabb expedíció(k) kell(enek), mely(ek) az ígret(ek) szerint lesz(nek) is...

Szűcs László 3. b „geó”

Az iskola kézilabda edzésein garantáltan jól érzed majd magad.

(X. Fizetett hirdetés)

Szárnypróbálgatók

Mint minden számunkban, most is elolvashatjátok iskolánk, egy, lírai vénával megáldott tanulójának költeményét. Következzék Őzse Balázs IV/a-s geológus hallgató verse.

Fut a Mező

Repülni kellene már ma
A láb gyöngye, napbírhatja
Elbúsult a kéz: tenyerünk
Fut a mező: Gyerünk, gyerünk!

Hajladozik a hegyoldal
Szép a tóban utolsó hal
Úszik, úszik gaz a fának
Rohan madár kalitkának.

Állat vonul, bújik: beszél
Csend sirdogál: úzi a szél
Lángban áll az erdőtenger
Korom szítál: Bírjad ember!

Lapos virág, bottal verik
Én nem teszem, Ők megteszik

Könny gyűl, s minden percben csepeg
A csöpp eszem végtől remeg.

Fű morajlik, ha föld üres
Vén seb-levél csendben rühes

Kicsiny-kicsi bogár mászik
Olyan csöpp, és hol a másik?

Repülni kellene már ma
Ki teheti most is árva
Láb gyöngye, könnyök a tenyér
Fut a mező, s a föld regél.

Szómogyorózás

Szabin oltás: Amivel a római férfiak a szabin nőket beoltották. Ma már van rá találobb kifejezés is.

Selgneur: (ejtsd: szennyőr) Szeméttelenpi alkalmazott.

Selk: (Ricinus) olaj-monopólium élén álló cseh katona az Osztrák-Magyar Monarchiában.

Sokácók: Sok akácból álló, szerb mintájú erdősav Bácskában és Baranyában.

Szajha: Erkölcstelen francia folyó Párizs mellett.

Pornó: Ékeitől megfosztott meztelen pórnő.

Csapszék: Kocsmai bútor darab, amivel a verekedők között szét szórtak csapni.

Emberöltő: Aki a kocsmai verekedés során szétcsapottakat összevarrja.

Samott: Tűzálló tűzifa darabja. (Lásd: „Samott is vág egy s dörög közben”.)

– Nézd, itt a tanár.
– Mit néztek? Két hete ugyanaz a cipő és ugyanaz a pulcsi van rajta...

*

Vizsgáznak a negyedikesek.
– Te Mari, a rövid szoknya elég, ha mindent mutat a jelesért, vagy bőgni is kell?

A diák-szerkesztő

Quem dii odere... vagyis akit az istenek nem szeretnek, újságíróvá teszik. „Az Úr Illés-ként elviszi mind, kiket negyon sújt és szeret. Tűzes, gyors szíveket ad nekik, ezek a tűzes szekerek” – írja a költő, az írástudó, tollforgató emberekről szólva.

Nem tudom, volt-e az ókorban megfelelő szó arra az ősi szakmára, amit a franciák zsumnalisztának neveznek. A zsumnaliszta a százhuszat verő szívű, örökké nyugtalan, a valósággra az életre folyton rácsodálkozni képes ember, akinek – mint a vizslának a vadra – állandó szimata van az élet élet izgalmas jelenségeire.

Újságírónak születni kell. Rá kell tudni érezni, hangozódni a témára, amelynek középpontjában mindig ott van az ember. Aki erre nem képes, abból soha sem lesz publicista.

Az ókorban, a klasszikus hadviselés korában, amikor még a közelharc, a „majdnem kajak” uralkodott, kiküldött a császár a hadszíntérre egy botcsinálta tudósítót. Az ütközet eldőlt, győztek a rómaiak, de a latin harcosok közül is sokan elesetek. Az űs-újságíró odament egy, az ellenség dárdája által átűőfött, hasánál fogva földhöz szegezett, már az utolsókat hörgő katonához és megkérdezte:

„– Mondd, amice, nagyon fáj”

„–Á, csak ha röhögök.” – felelte a légionárius.

Szűcs László iskolánk harmadik osztályos geológus tanulója, az „Életünk” diák-szerkesztője máris „befutott” újságírónak számít. Kevesen mondhatják el magukról, hogy tizenhat évesen már rendszeresen publikálnak egy megyei lapban. Laci nevét felnőt, ismert újságírókéval egy lapon gyakran olvashatjuk a 24 ÓRA hasábjain.

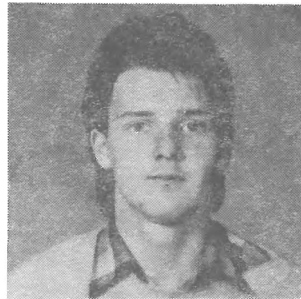
Le style c'est l'homme. A stílus maga az ember. –

mondta bölcsen a felvilágosodás korának kiemelkedő francia tudósa, Buffon. Szűcs Lacinak van stílusa. A legváltozatosabb, legkülönbözőbb témákra képes ráhangolódni. Politikusan, éretten, a felnőtt férfi felelősségével szól a jelen visszáságairól, a közéleti és természeti „környezetszennyezésről”, a bűnözés elszaporodásáról, a nyelvrontókról és sok más megyei és országos kérdéstről.

„Az igazat mondod, ne csak a valódit” igénye munkál benne. Nem szállt fejébe a dicsőség, mert tudja, hogy ez a mesterséget magas szinten művelni a legtehetségesebbek is csak folytonos önképzéssel, önműveléssel, állandó fejlődéssel képesek.

Laci szereti a geológus szakmát. Ennek számos írásában adott már hangot. Egyelőre műkedvelőként folytatja az újságírást. Egyik kezében ott van a geológusok közetkopogató kalapácsa, de a másikban már biztosan fogja az újságíró tollat is. Még nem tudja, hogy mi lesz a kenyérkereső eszköze, de nem elképzelhetetlen, hogy az utóbbi.

Reméljük, továbbra is segíti az Életünk munkáját, és az Ő példáján felbuzdulva sokan bekapcsolódtak az újságíró munkába. Hiszen a mi iskolánkban is igen sok tehetséges, ötletdús, jó fantáziájú gyerek tanul, akiknek jelentkezését szívesen várjuk, s hely adunk nekik is lapunk hasábjain.

Szösszenetek:

Gondolatai megújításra képtelen tanár vegyen erőt magán, s legalább fogalmazásán próbáljon változtatni.

Sajnálom azt a tanárt, akit még sosem ért olyan vád: „A múlt órán épp az ellenkezőjét mondtad. Akkor hát hol az igazság?” Az ilyen növendéka ahhoz a gondolathoz szokatták, hogy az igazság egyszer és mindenkorra megtalálható valamilyen és ez a valami valahol a tanár öszülő, vagy kopaszodó fejében nyugszik. Az ilyen tanár nem tudja, hogy a művészetben az igazságokkal teletöltött fej – az igazságok temetője, ahol örök nyugalom van.

EMLÉKEZÜNK...

„Meghalt! – szinte dörren a hír,
hozza újság, vagy telefon,
úgy jön, mint a puskalövés,
élesen, kurtán, szárazon.
Meghalt – minden nap jön a hír
s egyre több barát esik el
a nagy csapatból, amelyet
valaki folyton tizedel...”

Az Isten könyörületes, sokáig láthatatlan és néma, csak a szívünkbe ver bele mázsás harangnyelvekkel néha.

A mázsás harangnyelvek múlt évi első számunk megjelenése óta háromszor vertek bele a mi szívünkbe is. Háromszor temettünk, három generáció képviselőjének távozását könnyeztük meg.

Szerző Árpád, Arpi bácsi, iskolánk volt bányamérnök tanára nyitotta meg a szomorú a sort. 1991. november 29-én, a Borbála-napi kollégiumi rendezvényen, ahol a régi 24 fős tantestületből 13-an voltunk jelen megállt a százhuszat verő szív, kihűnyt a 70 éven keresztül lobogó nagy tűz.

Kedves barátunk! Ha van egyáltalán szép és emberi halál, akkor a tied az volt. Gyors és kíméletes. Az eltávozott lélek egy gyermeki, kedves mosolyt hagyott az

arcodon. A tantestület Nagy Óroga voltál. Igazi művészlélek. Lelkes, lángoló lelku költő és hazafi, tanítványait szerető tanár, családját imádó apa.

Néha elragadt a hév, „hepöccentél”, „felhergelted magad”. Mert nem voltál képes túltenni magad az ÉLET apró-cseprő, számmodra mégis különleges jelentőséggel bíró dolgain, amelyeken immár örökre föléemelkedtél az elmúlással.

Lajos nincs többé...

Nehéz megtalálni a szavakat, amikor egy társat búcsúztatunk. Szívünkben, agyunkban mérhetetlen káosz uralkodik. „Hiányzol” – ordít egy hang belül, s fájdalmas gyász borul ránk osztálytársaidra, akikkel két évig összetartoztál.

Egytel kevesebben vagyunk. Egy tehetséggel... Sokaknak nem tűnik fel, hogy reggelente nem bandukolsz be az iskolaajtón jókedvvel, vidámsággal az arcodon, amellyel állandóan nevetésre készítetted osztálytársaidat. Szerettünk, ha nem is mondtuk ki:

„Aki él, az mind, mind örüljön
mert az élet mindenkinek kivételes
szent örömmel jön” – írja a költő.

Tamás Lajos másodéves geológus tanuló nem osztotta ezt az igazságot. Azt sem tudta, hogy „gyöngye az a lélek, amely az élet súlyát nem bírva leröskad a pálya felén.”

Tavaly május 8-án, a ballagáson még jókedvű volt. Végzős társainak búcsúztatása előtt elmélyedve olvasta egyik kedvenc újságját.

Másnap éjjel Ikaroszként zuhant a földre, mert viaszból voltak a szárnyai, amelyek a „Naphoz” közelítették volna.

Miért tetted? Menekülnél valami elől? Bosszút akartál állni valakin? A kérdések sajnos örökre költőjék maradnak. A válaszokat csak szép magyar városunk, Szentés földjébe ásott koporsó tudhatja, amely befogadta a több mint egy hónap szenvedés után létezni megszűnő lélek testét.

Pedig az orvosok mindent megtettek. Nem rajtuk múltott. A sérült szervezet adta fel a harcot, engedelmességgel egy felsőbb, mindenható akaratnak.

Nem értünk! Tizenévesen, önszántadból dobtad el magadtól az életet. Azt a lehetőséget, hogy részt vegyél a teremtés végtelen nagy, esodálatos munkájában.

Nem töltötted be hivatásodat! De haláloddal mementó lettél! Arra figyelmeztetsz bennünket, hogy vigyázzunk jobban egymásra! Törődjünk többet a hozzád hasonlókkal!

Lajos! Elmentél, s haláloddal végtelen, kitöltetlen, fájó űrt hagyta magad után. De nem felejtünk el. Emléked örökké él!

Iskolatársaid, tanáraid.

Szabó Istvánnéhoz, iskolánk titkárnőjéhez már kegyetlen volt a sora. Jutka, Jutka néni, akit kedves, derűs egyénisége, meleg embersége, megbízható, pontos munkavégzése miatt mindenki szeretett a gyógyíthatatlan betegséggel küzdött. Eleinte konokul, hittel ragaszkodással. Aztán egyre reménytelenebbül...

Kedves Jutka! Szeretnél volna Te is még köztünk

maradni, örülni immár egyetemista fiad, s ötödéves középiskolás lányod sikereinek. Tavaly ilyenkor még nem gondoltuk, nem is sejtettük, hogy a pedagógus-napi virágot a sírodra visszük.

Csak egymegválaszolatlan kérdés maradt bennünk. Egy kérdés: „Miért mindig a jók, a tiszta lelkek mennek el idő előtt?”

Mi most nem temetünk, hanem emlékezünk. A temetésen résztvevők többsége ugyanis nem gyászol, hanem ünnepel. Önmagát, a túlélőt, a másik halálából újjászületőt.

Kedves Eltávozottak! Amikor szívetek megszűnt dobogni, egyetemessé „szublimálódtatok”. Azóta kitöltitek a körülöttünk és bennünk lévő egyaránt végtelen teret.

A szívünkbe mázsás nyelvekkel beleverő harang, míg élünk, zengeni fog bennünk, de immár nem csak a döbbenet, hanem az újjászületés hangján is. Amikor Rátok gondolunk, mindig „megfürdetjük” magunkat ebben, az ünnepi harangzúgásban, az irántatok érzett szeretetben.

NYUGODJATOK BÉKÉBEN!

Szabó Istvánné, Jutka néni
(1949. szeptember. 20. – 1992. április. 16.)

„Álmodtunk a jövőről
Gyönyörűet, szépet
De a kegyetlen sors
Mindent összetépett.”

Figyelem!

Új formában...

Mint észre vehetted iskolánk újságja egy kicsit más formátumban jelent meg az idén. Láthatod a régi 16 oldalról 8-ra zsugorodtunk. Ennek nem titkolt oka a pénzühiány. Dupla annyiba kerülne a régi terjedelem kinyomtatása, mint a mostanié. Pedig az anyag ugyanannyi benne.

Kísérletezünk. Ez a szám egy kísérleti kiadvány. Ha terveink valóra válnak, akkor ezentúl egy évben háromszor az iskolaújság számítógéppel fog készülni. (Úgy, mint az, amit most a kezekben tartasz.) Reméljük megnyeri a tetszésedet a lap. Hiszen egy iskolának szüksége van arra, hogy egy rendszeres kiadvánnyal rendelkezzen, ami tájékoztatja a diákokat, s a tanárokat egyaránt.

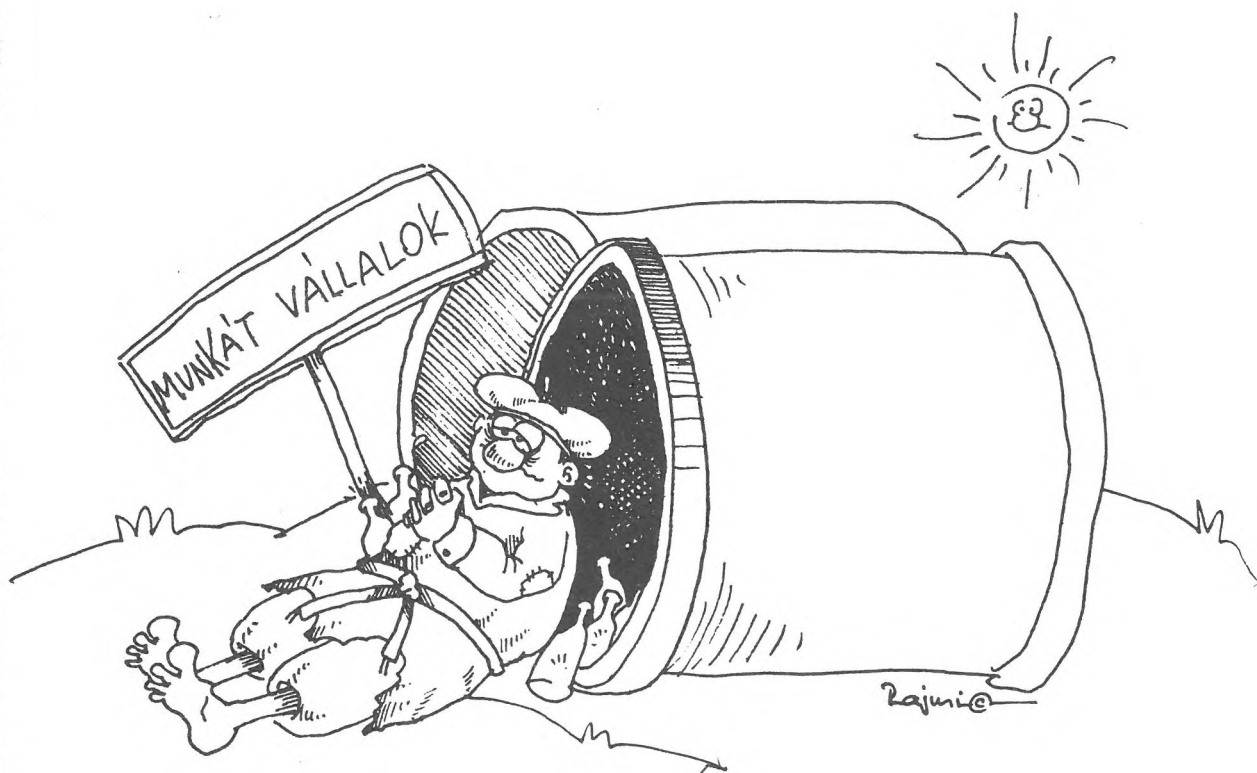
Ezre vállalkozott most a megújult szerkesztő gárda, Dr. Szilvási Csaba tanár úr vezetésével.

Mostani számunkban rengeteg érdekes dolgot olvashatsz. De, hogy a színvonal megmaradjon, ahhoz szükségünk van a Te segítségedre is. Kérjük, hogy ha van egy jó írásod, amiről úgy gondolsz, hogy megjelenhet az E.L.E.TÜNK-ben, azt juttasd el a tanár úrhoz. Előre is köszönjük.

Jó szárazozást, s olvasást kíván a:

Szerkesztő Bizottság

Ez a Te írásodnak a helye!

Iskolánk egy tanulója a képesítő vizsga után...

Az ÉLETÜNK – et szerkeszti a szerkesztő bizottság Szűcs László diák-főszerkesztő és dr. Szilvási Csaba tanár segítségével. Megjelenik egy tanévben háromszor. Felelős kiadó: Bársony László igazgató.